

bratstvo

správy z diaspóry a svätej zeme

marec 2002/adar-nisan 5762

vydané organizáciou Chevra

Sviatok týždňov

Letnice

Hag HaBikkurim

Sviatok žatvy

Šavuót

Israel News Digest
List modlitebných strážcov
Vyučujúci list z Izraela

strana 2
strana 12
strana 17

Izrael News Digest

Marec 2002
Židovský rok 5762

Mesačné správy z Jeruzalemu

“Budeš upevnená spásou, vzdialená budeš útlaku, lebo sa nemusíš báť; i hrôzy vzdialená, lebo sa k tebe nepriblíži. Ak ťa napadnú, nebude to odo mňa, kto ťa napadne, padne v boji proti tebe.” (Izaiáš 54:14-15)

NAPÄTIE SA ZVYŠUJE, IZRAELČANIA SÚ ZÚFALÍ

Napätie v Izraeli a na Strednom Východe sa tento mesiac dvojnásobne vystupňovalo rastúcim terorizmom zo strany Palestínčanov ako aj následkom jasných indikácií, že americký prezident George Bush zamýšľa v "Druhej fáze" americkej vojny proti terorizmu zamerať operácie aj na Stredný Východ. Izraelský premiér Ariel Šaron prijal "nový plán" na boj proti terorizmu, ktorý tento mesiac poznačil viacerými bezprecedentnými útokmi. V izraelských novinách sa deň čo deň objavovali fotografie krásnych usmievaných tvári bok po boku so zábermi priateľov plačúcich na ich pohreboch. Pri teroristických útokoch zahynulo 25 Izraelčanov a desiatky Palestínčanov prišlo o život pri samovražedných výbuchoch, zrážkach s Izraelskými jednotkami alebo pri Izraelských odvetných akciách.

Predseda Palestínskej samosprávy (PS) Jásir Arafat sa snažil prehupnúť sa za aféru s pašovaním zbraní na Karine-A a vytvoriť rozpor medzi Spojenými Štátmi a Európskou úniou, ktorí si kedysi prisľúbili, že v záležitostiach Stredného Východu zostanú zjednotení, ako aj medzi Izraelskými pravicovými a ľavicovými silami. Spíška smrtiacich útokov za takzvanou zelenou líniou obnovila v Izraeli hlasy volajúce po okamžitom stiahnutí Izraelských jednotiek a obyvateľov z Júdska, Samárie a Gazy. Zároveň aj niekoľko desiatok Izraelských dôstojníkov v zálohe odmietlo slúžiť v týchto teritóriách.

Pokračujúci izraelský zákaz cestovania pre Arafata a tvrdé odvetné bombardovanie stačili na to, aby sa národy EÚ vrátili späť k plánovaciemu stolu a k pokusom pripraviť nový mierový návrh, ktorý by uvoľnil situáciu. Izraelský minister zahraničných vecí Šimon Peres a hovorca palestínskeho parlamentu Ahmed Qurei, známy tiež ako Abu Ala, naďalej pracujú na alternatívnom vyjednávacom pláne. Saudská Arábia navrhla, aby sa Izrael vzdal všetkých teritórií, ktoré získal prostredníctvom šesťdňovej vojny v roku 1967, výmenou za mier a normalizáciu s celým arabským svetom.

PARTIZÁNSKY BOJ

V tieni terorizmu, no s odhodlaním vytrvať aj napriek tlakom a vyhrážkam, sa Izraelčania venujú svojim každodenným činnostiam. Izraelský policajný inšpektor generál Šlomo Aharonišky oznámil, že rok 2001 bol "rokom násilia a teroru, akému sa v histórii štátu a polície žiadny nevyrovná." V tomto roku bolo v Izraeli a v teritóriách zaznamenaných 1 794 teroristických útokov, ktoré si vyžiadali životy 208 Izraelčanov a zranenia ďalších 1 523, čo predstavuje nárast v počte útokov o 337 % v porovnaní s rokom 2000. A situácia sa má ďalej zhoršovať.

Izraelská vláda po období šiestich dní výnimočnej brutality oznámila, že prijíma nový "akčný plán" boja proti rozmáhajúcemu sa terorizmu. Ariel Šaron sa plánuje stretávať s vedúcimi predstaviteľmi bezpečnostných zložiek zhruba každý deň, aby prehodnotili situáciu. Vládni predstavitelia sa bez udávania podrobností vyjadrili, že plánované kroky budú zahŕňať "tvrdšie" vojenské zásahy. Jeden predstaviteľ nazval doterajšiu Izraelskú politiku ako politiku sedenia na ohrade – zatýkanie podozrivých, cielené zabíjanie a bombardovanie prázdnych budov. Ale teraz, povedal, Izrael s najväčšou pravdepodobnosťou vstúpi aj do oblastí pod Palestínskou kontrolou a bude prenasledovať celé gangy.

Pravicoví Izraelskí politici vyzývajú Šarona, aby vstúpil do teritórií, opustil samotnú PS, zozbieral a zničil desiatky tisícok nelegálne držaných zbraní ako aj továrne na výrobu zbraní a zadržal teroristov. Šaron prisľúbil, že bude bojovať proti teroru, ale vyjadril sa tiež, že nemá vôbec v úmysle opustiť PS. Povedal, že vynaloží všetko úsilie, aby "nezatiahol tento národ do zničujúcej vojny".

NÁRAZOVÉ ZÓNY

V príhovore k národu, ktorý mal podľa niektorých pozorovateľov vzbudiť nový elán, Šaron zverejnil svoj plán zaviesť bezpečnostné nárazové pásma, ktoré by napomáhali ochrane Izraelčanov. Ešte predtým, po dvoch smrteľných útokoch v Jeruzaleme, sa tajná služba Šin Bet dovoľavala myšlienky postaviť "fyzický predel", ktorý by znížil počet útokov. Nie je celkom jasné, ako by sa mal tento kontroverzný plán presne uskutočniť alebo či taký predel vznikne, ale predstavitelia hovoria o vybudovaní 200 alebo 300 kilometrového bezpečnostného múru – pravdepodobne podobného tomu, ktorý Izrael vybudoval pozdĺž libanonských hraníc.

Hoci Šaron sľuboval, že toto nárazové pásmo zvýši bezpečnosť všetkých Izraelčanov, či už žijú na samotnom Izraelskom území alebo v Júdsku či Samárii, obyvateľov jeho oznámenie vystrašilo. Zástupcovia asi 250 000 osadníkov teritórií sa vyjadrili, že vybudovanie múrov by nielenže nezastavilo terorizmus, ale oni by sa tým dostali na nesprávnu stranu predelu, čo by z nich robilo najlepšie ciele útokov. Povedali tiež, že život v Izraeli by sa tým zmenil na život v obrovskom gete.

Palestínčanov tento nápad tiež rozhneval a tvrdili, že nárazové pásma by boli "rasistické"

a že by to boli oni, kto by bol uväznení vo vlastných mestách. Podľa Arafata by zavedenie zón porušovalo dohody medzi Izraelom a Palestínou: "Vznikli by tým kantóny v našich Palestínskych oblastiach a dohoda z Oslo zabránuje vytvárať také kantóny, o aké sa snaží Šaron." Palestínsky predstaviteľ Saeb Erekat povedal, že by to len dalo zbrane do rúk Palestínskych extrémistov. Minister Nabil Ša'ath sa zase vyjadril, že hoci myšlienka oddelenia by samovražedných útočníkov nezastavila, podarilo sa jej zastaviť obchodovanie a komunikáciu medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi.

Mnohí Izraelčania boli Šaronovou rečou sklamaní, pretože chceli, aby prijal omnoho tvrdšie opatrenia ako je vytvorenie nárazových zón. Podľa ich slov nešiel dosť ďaleko. Niektorí pozorovatelia však veria, že Šaron nevyložil všetky karty a má pripravenú stratégiu, ktorú nechce prezradiť. Iní hovoria, že nemá žiadnu stratégiu, ale váha skutočne začať vojnu, ktorú by mala viesť Izraelská ľavica alebo medzinárodné spoločenstvo.

TERITÓRIÁ

Šaron svoj príhovor k Izraelskému národu – prvý po niekoľkých mesiacoch – predniesol po týždni, počas ktorého bolo pri teroristických útokoch v Júdsku, Samárii a pásme Gazy zabitých 16 Izraelčanov, z toho 12 vojakov. Útoky za "zelenou líniou" akoby naznačovali posun v Palestínskej stratégii obliehania teritórií s cieľom právne ospravedlniť ich príčinu. Ak sa Palestínčania sústredia na útoky na vojenské ciele a obyvateľov, potom sa ich úmysly budú javiť viac cielené a oni dúfajú, že sa im podarí znovu získať medzinárodnú podporu.

Poslednou obeťou terorizmu je 59-ročný Valerie Ahmir, ktorého auto bolo na ceste mimo Jeruzalemu zasypané strelbou z okolo idúceho vozidla. Poručík Moše Eini (21) a seržanti Michael Oxsmán (21), Tamir Atzami (21), Erez Turgeman (20), Mark Podolsky (20) a Beni Kikis (20) zahynuli 19. februára pri útoku palestínskych ozbrojencov na cestný zátaras Ein Arik. Štyria vojaci v tom čase hliadkovali na stanovišti a očividne považovali teroristov, ktorí sa k nim približovali po špeciálnom chodníčku, za Palestínčanov vracajúcich sa domov z práce. Útočníci začali strieľať z veľmi blízkej vzdialenosti, zabili troch vojakov a štvrtého, ktorý to prežil, tam nechali v domnienke, že je tiež mŕtvý. Traja ďalší vojaci odpočívali v neďaleko stojacom prívесе. Ozbrojení muži vtrhli dnu a začali páliť. Jednému z vojakov sa podarilo na nich vystreliť, ale v zapätí bol zabitý. K zodpovednosti za útok sa prihlásila aj Arafatova frakcia Fatah, Brigáda mučeníkov Al-Aksa aj Hamas. Niekoľko dní pred týmto incidentom bol počas svojej služby pri zátarase palestínskym teroristom zastrelený a usmrtený seržant Lee Nahman Akunis.

18. februára boli pri dvoch nezávislých útokoch zabití štyria Izraelčania. Osamotený palestínsky terorista zahájil paľbu na motoristov pri vstupe do Gaš Katifu v pásme Gazy. Smrteľné zranenia utrpela Ahuva Amergi (30) a zahynuli aj major Mor Elraz a seržant Nir Mansouri, ktorí strelbu opätovali. Amergi, právnička a matka dvoch synov vo veku

štyroch rokov a dvadsať mesiacov, v čase, keď ju zastrelili, práve telefonovala so sestrou a zhovárali sa o novom dome, ktorý spolu s manželom plánovali postaviť.

Dve hodiny pred tým neďaleko Jeruzalema zahynul pri samovražednom výbuchu automobilu izraelský policajt Ahmed Mazarib (32). Spolu so svojím partnerom zastavili podozrivé auto. Kým jeho partner kontroloval, či sa nejedná o ukradnuté vozidlo, šofér nálož odpálil a tým zabil seba a Mazaribu. Mazarib bol Beduín a po smrti si ho uctili za to, že svojím životom zabránil veľkému teroristickému útoku, ktorý by sa uskutočnil, keby sa auto dostalo do mesta. Bol pochovaný vedľa svojho bratranca, vojaka, ktorý v januári zahynul pri palestínskom prepade vojenskej základne v pásme Gazy.

Pri bezprecedentnom samovražednom útoku v jednej z osád zahynuli dva dni predtým Keren Šatsky a Nehemia Amar, obidvaja vo veku 15 rokov a 29 ďalších bolo zranených. Títo dvaja mladí ľudia jedli v pizzerii v novom obchodnom centre, kde sa útočník odpálil. K útoku v Karnei Šomron sa prihlásil Ľudový front za oslobodenie Palestíny.

Pri ďalšom bezprecedentnom útoku bol nastraženou explóziou v pásme Gazy zničený tank Merkava. Zahynuli pri tom seržant Moše Peled (20), seržant Ašer Zaguri (21) a seržant Ron Lavi (20) a štvrtý vojak bol zranený. Podľa správ tank trafil improvizovanú mínu, ktorá pozostávala z 50 kilogramov účinnej plastickej výbušniny C-4, ktorú dovtedy teroristické skupiny nikdy nepoužili. Tank Merkava je považovaný za jeden z najbezpečnejších na svete, dokáže odolať viacnásobným zásahom bojových hlavíc aj chemickým útokom. Jeho zničenie otriaslo obrazom neporaziteľnosti týchto tankov a podľa analytikov to bol úder, ktorý oslabí odstrašujúcu schopnosť Izraelu.

Množstvo Palestínčanov zahynulo pri zrážkach s vojakmi a opakovaných odvetných zásahoch zo strany Izraelčanov, pri ktorých rúcali palestínske ciele zo vzduchu, zo zeme aj z mora. V priebehu dvoch dní Izraelské helikoptéry dvakrát vystrelili rakety na kancelárie v tesnej blízkosti veliteľstva v Ramallahu, kde je stále zatvorený Arafat, čo sa dalo považovať za jasné varovanie, že by sa mal čo najskôr spamätať. Pravdepodobne vôbec neprichádza do úvahy, že by Izraelčania Arafata zabili, hoci sa nájde dosť takých, ktorí volajú po tom, aby ho aspoň vyhnali von.

IZRAEL POD HROZBOU RAKETOVÝCH STRIEL

10. februára, niekoľko dní pred útokom na tank Merkava, sa v južnom Izraeli odohrali dva bezprecedentné útoky. Palestínski militanti vypustili dve rakety typu Kassam-2, ktoré pristáli v južnom Izraeli. Bol to prvý prípad vystrelenia Hamasom vyrobených rakiet na izraelské ciele. Rakety, ktoré by mali mať dostrel päť až osem kilometrov, dopadli na pole a nespôsobili žiadne škody. Izraelskí predstavitelia však už niekoľko mesiacov hovorili, že ak dôjde vystreleniu rakiet na Izrael, vyvolá to ďalšie stupňovanie napätia. Existujú obavy, že keby rakety boli vystrelené zo Západného brehu, mohli by zasiahnuť Izraelské mestá. Je isté, že rakety sa na Západný breh už dostali. Armáda zadržala osem

takýchto rakiet, ktoré pašovali medzi tamojšími mestami v nákladnom aute so zeleninou.

V ten istý deň boli zastrelení aj poručík Keren Rothstein (20) a desiatnik Aya Malachi (18), keď dvaja palestínski militanti rozstrelili automatickými zbraňami obchodík s pečivom v Beeršebe. Tento útok priamo pred veliteľstvom južného oddielu bol prvým útokom v tomto púštnom meste od začiatku povstania.

V ten víkend zahynuli aj ďalšie dve izraelské ženy. Atalia Lipobsky (79) bola zabitá a jej syn ľahko zranený počas toho, ako autom prechádzali cez teritóriu. Moran Amit, 25-ročná študentka práva bola pri prechádzke so svojím priateľom v lese Pokoja na smrť dobodaná pri útoku uskutočnenom mládežníckou teroristickou skupinou v Jeruzaleme.

ROZDELENÝ DOM

Napriek rozmachu terorizmu minister zahraničných vecí Peres a Abu Alav pokračovali v práci na mierovom pláne, ktorý väčšina politikov bez ohľadu nato, ku ktorému táboru patria, považuje za neuskutočniteľný. Tento takzvaný plán Peres-Abu Ala predpokladá prímerie, za ktorým by nasledovalo vyhlásenie Palestínskeho štátu a jeho okamžité uznanie zo strany Izraelu. V priebehu ďalšieho roka by obe strany spolu vypracovali trvalé riešenie všetkých problémov, ktoré ich sužujú už vyše 50 rokov!

Znepokojujúcejšie bolo vyhlásenie uverejnené v novinách, ktoré podpísalo 52 izraelských vojakov v zálohe a v ktorom odmietajú slúžiť v teritóriách: "Nebudeme už dlhšie bojovať za hranicami z roku 1967, aby sme ovládali, vyhánali, vyhladovali a ponižovali celý národ," hovoria. Vojaci podali správy o niektorých z brutalít, ktorých objektmi boli Palestínčania. Tento čin v období, keď Izrael čelí obliehaniu, vyvolal vo vojsku vlny pohoršenia. Náčelník štábu poručík generál Šaul Mofaz obvinil vojakov z podnecovania rebélie a domnieva sa, že vojaci mali politickú motiváciu. Armáda sa ešte definitívne nerozhodla, či bude potrebné proti vojakom disciplinárne zasiahnuť.

Hoci väčšina izraelskej verejnosti s vyhlásením vojakov nesympatizovala, podarilo sa mu obnoviť a dodať odvahu upadajúcemu takzvanému mierovému hnutiu. Pod heslom "Von z teritórií" sa tisícky Izraelčanov zhromaždili na mierovej manifestácii v Tel Aviv – málá, ale od vypuknutia intifády v septembri 2000 zatiaľ najväčšia akcia podobného druhu.

Zástupu sa prihovril politický komisár Organizácie za oslobodenie Palestíny pre Jeruzalem Sari Nusseibeh. Pred nadšeným davom vyslovil názor, že Arafat je jediný Palestínsky partner, s ktorým sa treba rozprávať a jediná vec, o ktorej sa treba rozprávať sú dva štáty pre dva národy. Nusseibeh, univerzitný profesor, predstavuje v očiach Izraela a medzinárodného spoločenstva časť novovznikajúceho vedenia v PS. Nedávno nahneval Palestínčanov a prekvapil Izraelčanov vyhlásením, že ak sa chcú Palestínčania zmieriť s Izraelom, mali by sa vzdať svojich nárokov na "právo návratu" do Izraela pre milióny

palestínskych utečencov a ich potomkov. Na oplátku, povedal, by zase Izrael mal súhlasiť s tým, že sa vzdá všetkých "osád" a vystáhuje sa z celého územia, ktoré dobyl v roku 1967 vrátane s Jeruzalemom susediaceho Gila, Východného Talpiotu, Francúzskeho vrchu a ďalších a vzdialených komunít ako sú Pisgat Ze'ev a Ma'aleh Adumim, kde žijú dokopy viac ako 100 000 Izraelčanov.

VON Z NEPRÍJEMNEJ SITUÁCIE

Po oznámení PS, že vrahovia ministra turistiky Rechavama Ze'evyho boli zatknutí, sa zdalo, že sa Arafatove väzenie v Ramalláhu chýli ku koncu. Šaron stanovil zadržanie Ze'eviho vrahov ako podmienku, po splnení ktorej bude môcť Arafat opustiť mesto, v ktorom bol uväznený už od začiatku decembra. V blízkej budúcnosti by sa mala stretnúť ministerská bezpečnostná rada, aby prerokovala ukončenie zákazu cestovania pre Arafata.

Na Arafatovi občas boli zjavné známky napätia z toho, že bol takmer na tri mesiace zatvorený na svojom veliteľstve. Objavili sa správy, že na šéfa svojej bezpečnosti namieril pištoľ a obvinil ho z neuposlušnosti príkazov a z pokusu zaujať jeho miesto, ale na verejnosti sa naďalej objavoval so širokým úsmevom. Niekoľkokrát verejne žiadal Alaha, aby sa mohol stať mučeníkom za Jeruzalem, nad ktorým raz podľa jeho slov bude viať palestínska vlajka. "Toto je jedna z najťažších kríz, aké som kedy prežil. Ale viem, že sa to blíži, – ak je to božia vôľa – že palestínske dieťa vztýči palestínsku vlajku na múroch Jeruzalemu, či sa im to páči alebo nie," povedal.

V snahe prekonať nepriaznivú situáciu s Američanmi, ktorí boli pokusom PS prepašovať vyše 50 ton zbraní z Iránu veľmi sklamaní, Arafat poslal ministrovi zahraničných vecí Colinovi Pellowi list, v ktorom prijal zodpovednosť za záležitosť Karine-A ako vodca Palestínskeho ľudu, ale nie osobnú zodpovednosť. Palestínski predstavitelia sa vyjadrili, že PS sa chce dostať za celý incident a postupovať vpred. Spojené Štáty naďalej pevne podporujú požiadavku Izraelu, aby Arafat zatkol a súdne vyšetroval teroristov, zničil infraštruktúru, ktorá za nimi stojí a zozbieral nelegálne zbrane. Washington tiež odmietol opätovne vyslať do oblasti špeciálneho vyslanca gen. Anthony Zinniho.

Pred nejakým časom Arafat v článku v novinách *The New York Times* popísal to, čo sám nazval palestínskou "víziou" pokoja. V nej odsúdil útoky "vykonávané teroristickými skupinami proti izraelským civilistom" a sľúbil, že "skoncuje" s aktivitami týchto skupín. Izraelčania však hovoria, že hoci to znie pozitívne, sú to presne také isté vyhlásenia, aké robí už osem rokov.

Vo svojom nedobrovoľnom prechodnom bydlisku v Ramallahu Arafat prijal viacerých diplomatov, ktorí sa snažili pomôcť palestínskemu vodcovi vyslobodiť sa z izraelského zajatia. Niektorí zahraniční ministri, napríklad Veľkej Británie a Nemecka, priniesli palestínskemu vodcovi nepríjemné správy, v ktorých ho žiadali, aby konal v prospech po-

tlačenia terorizmu. Napriek tomu sa sľubovaná európsko-americká jednota pri riešení tejto situácie začala rozpadávať. Ministri zahraničia EÚ uverejnili prehlásenie, v ktorom sa vyjadrili, že Izrael potrebuje PS a Arafata "ako partnera na vyjednávanie čo sa týka odstraňovania terorizmu ako aj spolupráce k uzatvoreniu mieru." Dodali, že "kapacita PS bojovať proti terorizmu nesmie byť oslabená." Potom nasledovala diskusia o novej iniciatíve EÚ, ktorá požaduje vykonanie volieb v PS s následným vyhlásením Palestínskeho štátu, jeho okamžitým uznaním zo strany Izraela a prijatím do OSN.

Generálny tajomník OSN Kofi Annan vyzval Izrael, aby ukončil izoláciu Arafata, no Izrael túto myšlienku odmietol. Annan sa neskôr vyjadril, že tieto dve sporné strany sa "približujú k okraju priepasti" s hrozbou ďalšieho vystupňovania násillia.

NEŽELANÁ OSOBA

Napriek jeho chabým pokusom bolo jasné, že Arafat zostane aj naďalej v Izraeli neželanou osobou. Šaron zašiel v interview pre noviny až tak ďaleko, že povedal, že ľutuje, že Arafata nezabili v Bejrúte v roku 1982, keď mal Izrael možnosť to urobiť. "V Libanone bola jedna dohoda, podľa ktorej nemal byť Jásir Arafat zlikvidovaný," povedal Šaron pre denník *Ma'ariv*, "je mi ľúto, že sme ho nezlikvidovali." Aby podčiarkol Arafatovu irelevantnosť, stretol sa Šaron tajne s tromi Palestínskymi vodcami a naplánoval si s nimi ďalšie stretnutie na blízku budúcnosť. Šaron prisľúbil, že neporušuje vlastné pravidlá a nezúčastňuje sa diplomatických rozhovorov s Palestínčanmi, hovorí s nimi výlučne o izraelských podmienkach prímeria.

Šaron pri svojej návšteve USA neuspel až tak, ako sa nazdával. Dúfal, že na svojom štvrtom stretnutí v Bielom dome odkedy sa pred rokom stal premiérom, sa mu podarí prímeť Busha, aby prerušil všetky styky s Arafatom. Namiesto toho Bush povedal, že Spojené Štáty budú "naďalej vyvíjať nátlak na pána Arafata, aby ho presvedčili, že musí vykonať závažné, konkrétne, reálne kroky na redukciu teroristických aktivít na Strednom Východe."

VIAC SMRTI

Len niekoľko hodín po odlete Šarona do USA sa Miri Ohana (40) a jej 11-ročná dcéra Yael stali prvými obeťami 17 mesiacov trvajúceho krviprelievania, ktoré boli zabitú vo vlastnom dome, keď sa palestínskemu teroristovi podarilo preniknúť do osady Hamra v údolí Jordánu. Terorista preoblečený za Izraelského vojaka sa zabarikádoval v dome Ohanovcov. Matka, dcéra aj terorista boli zabitú pri prestrelke, keď vojaci zahájili paľbu na dom. Seržant Moše Mejos Medonan (33), manžel a otec dvoch dcérok sa takisto stal obeťou teroristu.

V období, keď sme vydávali minulomesačný IND nechala sa na Jeruzalemskej hlavnej

ceste Jaffa vybuchnúť samovražedná bombová útočníčka v druhom útoku v centre Jeruzalema v priebehu necelého týždňa. Pri útoku bolo zranených viac ako 150 ľudí a zahynul pri ňom 81-ročný Pinchas Tokatli. Jeho rodina už päť generácií žije v Jeruzaleme. Tokatli zahynul na ceste domov z hodiny umenia.

Tento útok bol výnimočný v tom, že to bola prvá žena, ktorá sa počas 17 mesiacov trvajúcej intifády vyhodila do vzduchu pri samovražednom teroristickom útoku. Izraelským bezpečnostným službám sa nepodarilo objasniť, či mala Wafa Idris v úmysle sa zabiť, alebo len položiť bombu a ujsť, ale Palestínčania ju napriek tomu oslavovali ako veľkú mučeníčku a ženu hodnú nasledovania. Arafatova organizácia Fatah, s ktorou Idris spolupracovala, zorganizovala stretnutie pre mladé palestínske dievčatá, ktoré niesli plagáty zobrazujúce Idris na pozadí zlatého Chrámu skaly a s hrdosťou jej blahorečili ako svojej "hrdinskej martyrke".

Idris sa nedávno rozviedla so svojím manželom po ôsmych rokoch manželstva, pretože jej muž si chcel zobrať druhú ženu, keď sa potvrdilo, že nemôže mať deti – v moslimskej spoločnosti je to opovrhnutia hodné. Pracovala ako tajomníčka zdravotníctva pre palestínsku organizáciu Červeného kríža a je zrejme, že v to ráno pred útokom sa dostala cez Izraelské kontrolné hliadky vďaka svojmu lekárskeму preukazu a možno dokonca šóferovala sanitku.

Napriek pochmúrnym "úspechom" teroristov, objavujú sa aj mnohé príbehy o zmarených a neúspešných pokusoch. Úrady odhadujú, že okolo 90 % samovražedných bombových útokov je prekazených. V dvoch nezávislých prípadoch šóferi autobusu zabránili útočníkovi vyhodiť ich autobus aj c cestujúcimi do vzduchu. Pozorní policajti zmariť samovražedný automobilový bombový útok na vojenskej základni. Ušetrení boli aj dvaja členovia tajnej služby, keď sa Palestínsky agent nechal vybuchnúť v ich vozidle. Ďalšieho samovražedníka zastrelili, kým sa pokúšal odpáliť svoju nálož výbušnín v supermarkete v osade Efrat v Guš Etzion neďaleko Jeruzalema.

SAUDSKÁ ARÁBIA VSTUPUJE NA SCÉNU

V už aj tak komplikovanej zápletke nastal bizarný nový zvrat, keď Saudská Arábia oznámila, že zvažuje ponúknuť Izraelu obchod: úplné diplomatické vzťahy s celým arabským svetom za stiahnutie Izraelu zo všetkých oblastí, ktoré dobyl v roku 1967 vrátane Jeruzalemu. Saudsko-arabský korunný princ, ktorý je faktickým vládcom krajiny, v interview pre noviny *The New York Times* povedal, že zamýšľa predložiť tento návrh v prejavu na nadchádzajúcom samite Arabskej Ligy 27. a 28. marca.

V interview princ povedal, že mal tú reč už napísanú, ale potom celú myšlienku zavrhol, keď "Šaron dovedol násilie a útlak do roviny, aká tu ešte nebola". No aj tak princ dovolil, aby tieto poznámky boli uverejnené a viaceré arabské národy odpovedali, že by takú-

to myšlienku podporili. Počiatočná reakcia v Izraeli bola skeptická až cynická, ale Peres povedal, že to vyhlásenie bolo zaujímavé a pozitívne.

Jeden právnik podotkol, že počas osem rokov trvajúcich rokovaní v Oslo Riyadh nikdy nepodával nijaké návrhy ohľadom Jeruzalema. Ďalší minister poznamenal, že Izraelský problém sa netýka Saudskej Arábie, ale Palestíny. Washington sa o myšlienke vyjadril, že stojí za zváženie.

”OS ZLA”

Potom, čo americký prezident George Bush obrátil 29. januára všeobecnú pozornosť na Stredný Východ, keď vo svojej prvej správe o stave únie uviedol, že Irán, Irak a Severná Kórea patria ku krajinám, ktoré sa snažia o vytvorenie ”osi zla”, začal sa Izrael pripravovať na nevyhnutný odvetný útok. Irán aj Irak, ktoré sú obvinené z vyvíjania zbraní hromadného ničenia, pohrozili odvetnými akciami proti Amerike a Izraelu v prípade, že Bush zaútočí na niektorú z týchto krajín. Špecialista na Stredný Východ prof. Rafael Israeli povedal, že Bushov výrok okrem iného urýchlil obnovovanie priateľských vzťahov medzi Iránom a Irakom, ktoré sú zarytými nepriateľmi už niekoľko desaťročí.

Krajiny z tejto oblasti varovali Busha, že by bola chyba napadnúť Irán alebo Irak. Hovorila, že ak by to urobil, Amerika by okamžite stratila podporu arabského a moslimského sveta. Americký viceprezident Dick Cheney by mal v polovici marca pricestovať na desaťdennú návštevu tejto oblasti, počas ktorej bude pravdepodobne osobne odhadovať náklady ohľadom americkej akcie. Do tej doby je nepravdepodobné, že by Spojené Štáty podnikli v danej oblasti nejaké významné kroky. Niektorí tunajší predstavitelia sa vyjadrili, že od Izraelu sa očakáva, že udrží situáciu s Palestínčanmi pod kontrolou, kým Cheney neodíde alebo kým nebude americká akcia ukončená.

Na Iránskom fronte Izrael obvinil Teherán, že dodal Hizballahu 10 000 rakiet s doletom 20 až 70 kilometrov, ktoré by dokázali ”zasiahnúť srdce Izraelu”. Peres tvrdí, že Irán spravil z Libanonu ”klbko výbušnín”. Jordánsky kráľ Abdullah tiež prezradil, že Iránom vycvičení militanti sa z tejto krajiny pokúsili vystreliť 17 striel alebo mín na Izrael. Jordán zabránil aj 70 ďalším útokom proti Izraelu, povedal.

DÁVNI PRIATELIA

Je dosť zaujímavé, že v období vlády Iránskeho Šacha boli Izraelsko-Iránske vzťahy veľmi dobré. Izraelská letecká spoločnosť El Al ponúkala týždenne dva lety do Teheránu a bola tam aj Izraelská ambasáda s veľvyslancom. Jedinou podmienkou bolo, že Izrael nemohol na veľvyslanectve vztýčiť svoju vlajku. Po islamskej revolúcii v Iráne v roku 1979 bol Izrael vyhlásený za nepriateľa. Budova veľvyslanectva bola pridelená nikomu

inému ako práve predsedovi Organizácie za oslobodenie Palestíny, Jásirovi Arafatovi.

Židovsko-Perzské (starobylý Irán) vzťahy sa tiahnú tisícky rokov dozadu. Perzský kráľ Cyrus dovolil Židom, ktorí boli držaní v Perzii ako zajatci, vrátiť sa do Jeruzalema a zaplatil za obnovenie chrámu. Dnes si Židia v období sviatkov Purím pripomínajú odvahu dvoch z týchto zajatcov – Ester a Mordochaja a to, ako cez nich Boh zachránil svoj ľud.

*”Nech povstane Boh a rozprchnu sa Jeho nepriatelia,
... lež spravodliví radujú sa, jasajú pred Bohom,
tešia sa v radošti.”*
(Žalmy 68:2,4)

Julie Stahl

Jeruzalem

“Postavím sa na svojej strane, stanem si na hradbu a budem vyzerat’, aby som videl, čo mi bude hovoriť, a čo odpoviem na svoje karhanie.”

"Israel News Digest" vydáva a distribuje **Christian Friends of Israel**. Naša adresa na Slovensku je: **Chevra**, služba Kresťanskí priatelia Izraela, Hollého 40, Žilina 010 01.
Tel/Fax: 041/5640536, e-mail: chevra@chevra.sk.

Chceme vás povzbudiť, aby ste používali tento materiál pri modlitbách a príhovoroch, aby ste boli informovaní o aktuálnych udalostiach v Izraeli. Ak použijete časti Digestu v iných publikáciách stačí uviesť meno, autora a službu CFI.

(Abakuk 2:1)

ODVEKÝ PRIATEĽ SA ZMENIL NA NEPRIATEĽA

“A Hospodin mi riekol: Od severa sa rozpúta zlé na všetkých obyvateľov zeme. Lebo hľa, zavolám na všetky čeláde kráľovstiev severa, hovorí Hospodin, a prídu a postavia každý svoju stolicu pri vchode do brán Jeruzalema a proti všetkým jeho múrom dookola a proti všetkým mestám Judska.” (Jer 1:14-15)

Vrhajúc zlovestný tieň na všetko, čo sa dnes objavuje v Izraeli, vzdialení nepriatelia Izraela Irán a Irak, pracujú na svojich zbraniach hromadného ničenia a vyčkávajú na príležitosť. Americká kampaň proti terorizmu iba vystupňovala radikalizáciu týchto dvoch nebezpečných režimov. Irán aj Irak otvorene hovoria o zničení Izraela a len málokto pochybuje o tom, že niekedy čoskoro sa pokúsia svoje sny zrealizovať. Irak, ktorý zaberá staroveké územie Babylónie a Asýrie, bol vždy nejakým spôsobom oponentom Izraela. Ale nie Perzia; v skutočnosti boli Peržania istý čas pre Izraelčanov “záchrancami.” Prostredníctvom ochrany a priazne troch Perzských kráľov (Cyrusa, Dáriusa a Artaxerxa) boli Židia schopní vrátiť sa, opraviť svoje mesto a chrám. Keďže nie sú Arabi, nemali by dnes Iránci mať s Izraelom žiadne škriepky. Avšak Irán nielenže sponzoruje Hizballah, svojho protiizraelského libanonského splnomocnenca, ale tiež získal stabilné miesto v rámci PS, čo dokazuje aj nedávny incident pašovania zbraní na Karine-A. Najznepokojujúcejšie pri týchto dvoch nepriateľoch je, že obaja bezpochyby pracujú na jadrových zbraniach. V skutočnosti minulý december bývalý Iránsky prezident Rafsanjani zdôraznil, že “iba jedna“ jadrová bomba by stačila na vyhladenie Izraela!

- **Kričte k Bohu** aby ochraňoval Svoj ľud od všetkých, ktorí by ho ohrozovali zo severu.

Žiadna prestávka v dohl'ade

“Ostríhaj ma jako zrenicu oka; ukry ma v tóni svojich krýdel pred bezbožnými, ktorí ma hubia, pred mojimi smrteľnými nepriateľmi, ktorí ma obkľučujú. (Žalmy 17:8-9)

- **Žiadajte Boha**, aby dal Svoju ľudu silu čeliť neustálym útokom. Niekoľko menších, ale smrteľných útokov zobralo vo februári život viacerým Židovským ženám. Útok, ktorý sa odohral tesne pod Šeroverskou promenádou bol obzvlášť znepokojujúci, lebo mnohí z nás, ktorí bývame v Jeruzaleme, sme sa po tejto promenáde často prechádzali. Bolo to tiež trochu nečakané, keďže obyvatelia Abu Tor oddávna spolunažívali so svojimi židovskými susedmi v mieri. Útok v Beershebe bol úplným prevrpením a touto malou ospalou južnou komunitou po ňom prenikli vlny zdesenia. Bombardovanie nákupného strediska Karnei Šomron, ktoré si vyžiadalo životy dvoch Izraelských teenagerov a zranilo mnoho iných, naznačilo návrat k veľkým samovražedným bombovým útokom. Najnovší incident so strelbou, pri ktorom zomrelo šesť vojakov IDF na kontrolnom stanovišti západne od Ramallahu, poukazuje na diabolské odhodlanie zložiek Fatah a iných skupín zabiť toľko Izraelčanov, koľko je len možné.

- **Proste Boha**, aby naplnil Svoj ľud odvahou, aby ich únava a vzrastajúci duch porazenectva nevedol k tomu, aby sa vzdali napriek nemilosrdnému “bubnovaniu” palestínskych útokov. *“Môj Bože, na teba sa nadejem. Nech nie som zahnaný! Nech neplesajú moji nepriatelia nado mnou!” (Žalmy 25:2)*

“HPa, budú sa hanbiť a stydiť všetci, ktorí horia zlost'ou na teba; budú jako nič a zahynú tí, ktorí sa s tebou pravotia.” (Iz 41:11)

- **Ďakujte Bohu** za to, že mnohé samovražedné útoky boli zmarené. Rýchle rozhodovanie a zakročenie zložiek polície, vojenského personálu a vodičov autobusov odvrátilo v uplynulých dňoch niekoľko možno katastrofálnych incidentov. Jeden z najvýznamnejších bol incident zo 17. februára, keď sa dvaja samovražední útočníci pokúsili o rozsiahly útok blízko vojenskej základne Camp 80 neďaleko od Hadery. Polícia pri dosť riskantnej konfrontácii oboch útočníkov zastrelila, skôr než sa páchatelom podarilo svoj útok uskutočniť. *“A zachránil ich z ruky toho, ktorý ich nenávidel, a vyprostil ich z ruky nepriateľa.” (Žalmy 106:10)*

*“Ale tí, ktorí očakávajú na Hospodina, nadobúdajú novej sily;” (Iz 40:31).
“Navráť nás, Hospodine, k sebe, a navrátime sa; obnov naše dni jako kedysi!” (Žalosp 5:21)*

- **Vyzdvihujte pred Bohom** blížiace sa sviatky, hlavne sviatok Paschy (28. marec). Udalosti, pri ktorých sú Izraelčania zamestnávaní oslavami alebo náboženskými povinnosťami, vždy predstavujú pokušenie pre prípadných teroristov. Jedna z najvážnejších vojen v Izraelských dejinách sa začala práve v takom čase (Yom Kippur, 1973).
- **Žiadajte Boha**, aby dal Izraelčanov v nadchádzajúcich dňoch mimoriadnu oboz-

retnosť a tiež sa **modlite**, aby držal svoj ochranný plášť nad národom.

- **Modlite sa**, aby boli sviatky časom obnovy a občerstvenia pre sužovaný Boží národ.

Miestna raketová hrozba

“Niktorý nástroj, utvorený proti tebe, sa nepodarí...” (Iz 54:17). “Vtedy vyjdú obyvatelia miest Izraelových rozložia oheň a budú naň prikladať zbrane...”

(Ez 39:9)

- **Prihovárajte sa** v prospech civilného obyvateľstva s ohľadom na raketu “Kassam”, ktorá bola nedávno zapojená do konfliktu. 10. februára boli z Gazy vystrelené dve rakety namierené na rôzne oblasti Negevu, zdalo sa, že sú to vylepšené rakety Kassam-2, ktoré majú dolet od 10 do 12 kilometrov a sú schopné niesť bojovú hlavicu o váhe 4 až 6 kilogramov. Žiadne škody ani zranenia neboli týmto útokom spôsobené. Tretia raketa bola ešte pred vystrelením zneškodnená strelou z Izraelského tanku. Keďže tieto rakety môžu ľahko zasiahnuť populačné centrá Izraelu, predstavujú novú znepokojujúcu hrozbu. Niekoľko z nich bolo nedávno objavených v Samárii, boli schované pod nákladom zeleniny prepravovanej nákladným automobilmom. Izrael varoval pred strašnými následkami vypálenia týchto rakiet na centrá populácie.
- **Proste Boha**, aby pomohol vodcom Izraelu, aby vedeli ako jednat' s týmto novým a potencionálne nebezpečným vývojom.
- **Proste Ho**, aby priviedol k skaze všetko vojnové zariadenie nepriateľa, vrátane najnovšej techniky. *“Spôsob to vo svojej moci, aby sa túlali a poníž ich, ty, náš štítu, náš Pane!” (Žalmy 59:11)*

Vodcovia stredného východu

“ktorý býval vtedy v dúbave Amoreja Mamreho, brata Eškola a brata Ánera ktorí mali smluvu s Abramom.” (Genesis 14:13)

- **Modlite sa**, aby sa na palestínskej strane vynoril umiernený – alebo ešte lepšie – mierumilovný vodca. Čím viac Izrael nenávidí, ohovára a izoluje Arafata, tým viac sa stáva obľúbeným medzi svojím ľudom. Jeho “domáce väzenie” v Ramalláhu z neho spravilo hrdinu. Po tom, ako Bushova administratíva odmietla prerušiť putá s Arafatom, vyzerá Izrael ako jediný, kto má s ním problémy.
- **Proste Boha**, aby vyzdvihol palestínskeho vodcu, ktorý by skutočne reprezentoval

val ľudí žijúcich v tom regióne a ktorý by bol ochotný žiť s Izraelom v mieri.

- **Úpenlivo proste Boha**, aby posilnil umiernené a priateľské režimy, napríklad Jordán, kde nedávno odsúdili na smrť muža usvedčeného z plánovania útokov proti Izraelu a americkým turistom. *“Pretože kto nie je proti nám, je za nás.” (Marek 9:40)*

Klam islamu

“Každý klame svojho blížneho, a nehovorí pravdy. Učia svoj jazyk hovoriť lož;...” (Jeremiáš 9:5)

- **Modlite sa**, aby bola rozbitá pevnosť klamstva, ktorá väzní Moslimov. Vo vojnovej histórii sa samovražedné útoky proti civilistom veľmi neobjavujú. Japonský kamikaze piloti si väčšinou vyberali vojenské ciele a umierali hlavne vojaci. Klamstvo obsiahnuté v samovražedných misiách moslimov je dvojité: (1), že je to v poriadku, dokonca dobré, zabíjať veľké množstvá civilistov a (2), že páchatelia pôjdu priamo do raja, kde ich očakávajú samé potešenia. Bezpochyby sa jedná o niečo démonické, dokonca vyšinuté, čo vedie veľké počty arabských mladých ľudí k ochote vyhodit' sa do vzduchu v nádeji, že pritom zabijú aj nejakých židov.
- **Úpenlivo proste Boha**, aby otvoril oči mladým Arabom, aby mohli vidieť zlo učenia, ktoré dostali.

Ekonomika a dážd'

“Hospodin ti otvorí svoj výborný poklad, ... žehnajúc každému dielu твоjich rúk, takže budeš požičiavať mnohým národom, a ty si nebudeš požičiavať od nikoho.” (Deuteronium 28:12)

- **Prihovárajte sa** za ekonomiku Izraela, ktorá sa nachádza na svojom dlhodobom minime, ktoré je zapríčinené globálnym ekonomickým úpadkom, Palestínskym povstaním, zlyhávajúcim vývozom a fenoménom odrađených turistov. Čo sa týka tejto správy, šekel klesol na hodnotu 4.67 za dolár. V skratke, dôvera verejnosti v ekonomiku je nízka a nový rozpočet, práve schválený, zahŕňa vysoký deficit, ktorý ešte viac utlmí vyhliadky na vzostup ekonomiky. Ekonomická situácia má vplyv dokonca aj na *alyah*. V nedávno publikovanom novinovom článku je uvedené, že najmenej jedným z dôvodov úpadku *alyah* je nedostatok pracovných príležitostí tu v Izraeli (*JPost*, 12. feb).

“a dať dážd' na svoju zem, ktorú si dal svojmu ľudu za dedičstvo.”

- **Ďakujte Bohu** za dažde. Situácia s vodou, aj keď nie je priamo zodpovedná za slabú ekonomiku, odrádza investovať do krajiny, ktorá vyzerá, že sa brodí v početných problémoch. Čo sa týka tejto správy, Kinneret je stále nejakých 5,5 metra pod optimálnou hladinou. Aj napriek výdatnému dažďu v posledných dňoch, článok z *JPostu* z 13. februára hlási, že “Kinneret sa zdvihol za posledných 24 hodín o 6 centimetrov”. Roztápanie snehu na vrchu Hermon v jarnom období bude pokračovať, čo prispeje k pribúdaniu vody v Kinnerete. Samozrejme, dažďové obdobia sú tu veľmi odlišné a “neskoré dažde” by ešte stále mohli byť silné.
- **Modlite sa**, aby Boh otvoril nebesia a zabezpečil vodu pre túto krajinu, ktorá ju tak naliehavo potrebuje.
- **Modlite sa tiež** za to, aby Boh poslal duchovný dážď, aby tak uľavil suchým a smädným srdciam v tomto problémovom kraji. Ako ženích Izraelu, Boh očakáva návrat Izraelu k Nemu. **Proste Boha** za srdce Izraelu, ktoré sa obrátilo na cesty sveta, aby bolo obrátené späť k svojmu Stvoriteľovi a Ženíchovi. Aj napriek všetkému putovaniu preč od Neho, On stále miluje Izrael večnou láskou. *(Pre ďalšiu inšpiráciu a modlitbu si prečítajte 16. kapitolu Ezekiela.)*

Shalom z Jeruzalema,
Lonnie C. Mings

Kontaktná adresa v Izraeli:

CFI, P.O. Box 1813, Jerusalem 910 15, ISRAEL
 Tel: 972-02-6264172/6264187. Fax: 972-02-6264955
 E-mail: cfi@cfijerusalem.org; www.cfijerusalem.org

Bridges for Peace

Vyučujúci list z Izraela

LEK CIE ZO ŠAVUÓTU (LETNÍC)

Drahí priatelia,

Za posledný rok a pol som sústreďoval niektoré z mojich vyučovacích listov na biblické sviatky spomenuté v 3. knihe Mojžišovej. Mnohí mi napísali, že im tieto štúdie priniesli nové poznanie Písma. Viem, že mne osobne štúdie hebrejských koreňov Nového Zákona pomohli v prehĺbení môjho vzťahu s Pánom.

Tento mesiac chcem hovoriť o *Šavuóte*, nám kresťanom lepšie známym pod menom Letnice.

Predtým, ako sa spoločne dáme na jeho štúdium, pozrime sa na biblický základ tohto málo pochopeného biblického festivalu.

Od prvého dňa po dni sviatočného odpočinku, totiž odo dňa, keď ste priniesli snop na mávanú dávku, počítajte sedem týždňov; nech sú úplné. Až po prvý deň po siedmom dni sviatočného odpočinku počítajte päťdesiat dní; potom predložte Hospodinu novú krmovú obeť. Zo svojich bydlísk prineste dva chleby na mávanú dávku; nech sú z dvoch desiatín éfy jemnej múky a nech sú upečené s kvasom ako prvotiny Hospodinu. S chlebom predložte sedem bezchybných ročných jahniat, jedného junca

Tisíce sa zhromažďujú pri Západnom múre na modlitby počas troch Pútnických sviatkov: Veľkej noci,

z rožného statku a dva barany; majú tvoriť spaľovanú obeť Hospodinu s príslušnou pokrmovou obeťou a úliatbou ako ohňová obeť prijemnej vône Hospodinu. Pripravte jedného kozla na obeť za hriech a dve ročné jahňatá na obeť spoločenstva. Nech kňazi nimi zamáva nad chlebom prvotín ako mávanou dávkou pred Hospodinom; spolu s dvoma jahňatami budú posvätné a budú patriť kňazovi. V ten istý deň zvolajte slávnostné zhromaždenie; nijakú všednú prácu nesmiete konať. To je večné ustanovenie vo všetkých vašich bydliskách pre vaše pokolenia. (3. Moj. 23:15-21)

Keď prišiel deň Letníc, boli spolu na jednom mieste. Tu zrazu povstal zvuk z neba, ako keď sa prudký vietor valí, a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. I ukázali sa im rozdelené jazyky akoby z ohňa, usadili sa na každého z nich a Duch Svätý naplnil všetkých, takže začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.

A boli vtedy v Jeruzaleme židia, zbožní mužovia zo všetkých národov pod nebom. A keď povstal ten zvuk, zbehlo sa mnoho ľudí a žasli, že počuli apoštolov hovoriť každý vo svojej reči. I užasli všetci a divili sa, hovoriac medzi sebou: Či, hľa, všetci títo, ktorí hovoria, nie sú Galilejci? Ako ich teda počujeme (hovoriť) každý vo svojej reči, v ktorej sme sa narodili. Partovia, Médovia, Elamiti a obyvatelia Mezopotámie, Judska, Kappadokie, Pontu, Ázie, Frýgie, Pamfylie, Egypta a krajov Líbie pri Kyréne, prechodne bývajúcí Rimania, Židia a prozelyti, Kréťania a Arabi, - (všetci) ich počujeme vo svojich rečiach hovoriť veľké veci Božie? A všetci žasli a bezradne sa spytovali medzi sebou: Čo to má znamenať? (Skutky 2:1-12)

ČO JE TENTO SVIATOK?

Aký je rozdiel medzi Šavuótom, Sviatkom týždňov, Hag HaBikkurim druhým Sviatkom prvotín úrody, Sviatkom žatvy a Letnicami?

Absolútne žiaden!

Sú to rozličné mená pre ten istý biblický sviatok, každé meno reprezentuje určitú črtu jeho významu.

Najznámejšie hebrejské meno pre tento sviatok je *Šavuót*, alebo Sviatok týždňov. Toto meno dostal preto, lebo Izraeliti mali napočítať sedem plných týždňov od dňa po Sabate Veľkej noci (tiež známej ako Sviatok prvotín úrody, 3. Moj. 23:9-14), aby dospeli k tomu správne dňu, kedy sa mal oslavovať *Šavuót*.

Časové obdobie medzi sviatkami je nazývané časom *Počítania oméra*. (Omér bola miera na meranie obilia zrna alebo suchého tovaru, rovnala sa asi ½ galónu.) Každý deň tohto počítania sa hovorilo požehnanie ako vďaka Bohu za Jeho starostlivosť.

Tento sviatok je tiež známy pod jedným ešte známejším menom, ktorým je Letnice, (anglické slovo Pentecost) pochádza z gréckeho slova, ktoré doslovne znamená "päťdesiaty deň," a to kvôli tomu, že Letnice majú byť slávené päťdesiat dní, sedem týždňov, po prvom Sviatku prvotín úrody. V hebrejskom kalendári sú slávené 6. Sívana.

Na prvý Sviatok prvotín úrody, počas týždňa Veľkej noci, ľudia prinášali do chrámu jačmeň ako mávanú obeť pre Pána. Pretože jačmeň dozrieva pred pšenicom, na *Šavuót* mali priniesť do Chrámu dva bochníky mávanej obety z najlepšej pšenice vypestovanej v Izraeli, (štei halehem), ktoré boli obetované na druhý sviatok prvotín

úrody. Preto sa *Šavuót* tiež nazýva *Hag HaBikkurim*, alebo *druhý* Sviatok prvotín úrody. Je ľahké popliesť si tieto dve obety prvotín úrody. Vlastne sú tieto dve udalosti úzko prepojené.

Obidve udalosti mávaných obetí, prvá jačmenná, druhá pšeničná, sú predzvesťou väčšej Pánovej žatvy, ktorá je na ceste, ktorá je slávená na jeseň na *Sukkót*, teda Sviatok stánov.

Bolo by zaujímavé poznamenať, že pohanovia svojim bohom obetovali preto, aby si ich naklonili a aby im ich bohovia darovali dobrú žatvu. Avšak Izraelití mávali svojimi obilnými obetami s vďakou a vo viere, očakávajúc dobrú žatvu od Boha Izraela. Motivácia pre ich obeť bola úplne odlišná.

Šavuót je jeden z troch pútnických festivalov (Veľká noc, *Šavuót* a *Sukkot*), kedy Izraelití cestujú do Jeruzalema, aby oslavovali v chráme.

OSLAVA ŠAVUÓTU

Pre kresťanov sa stal *Šavuót* (Letnice), tak ako aj mnohé iné oblasti nášho biblického dedičstva, zatienený a vzdialenejší nášmu chápaniu, keďže Cirkev sa vzdialila od svojich hebrejských koreňov. Mnohí kresťania si myslia, že Letnice sú čisto kresťanským sviatkom, pretože mnohí o nich vedia len z Nového Zákona. My napríklad vieme, že Duch Svätý bol daný Cirkvi na tento deň (Skutky 2:1). Tiež vieme, že pri jednej príležitosti sa Pavol snažil prísť naspäť do Jeruzalema na tieto oslavy (Skutky 20:16).

Avšak tento sviatok znamená omnoho viac. Najviac zo starovekých tradícií ohľadom *Šavuótu* (Letníc) je spojených s myšlienkou prichádzajúcej žatvy. *Šavuót* (Letnice), tak ako aj väčšina ostatných siedmich biblických slávností, je priamo prepojený s poľnohospodárskou tematikou Izraelskej krajiny.

Zber jačmeňa je prvý z rady žatiev a znamená sviatku Šavuót.

A tak prvotné obeť jačmeňa Prvotín žatvy sú znakom prichádzajúcej žatvy, a pšeničné obeť *Šavuótu* poukazujú na to, že toto zaslúbenie sa začína naplňať. *Šavuót* tiež prináša široký výber skorého jarného ovocia, ktoré dozrieva v tomto období. Toto všetko prinášajú izraelskí poľnohospodári do Chrámu, aby to obetovali Hospodinu s veľkou oslavou, za sprievodu zvuku flaut. Je to sviatok obrovskej RADOSTI!

Za posledných dvetisíc rokov nebolo žiadneho Chrámu, a tak bolo pre židovský národ veľmi zložité sláviť túto slávnosť ako kedysi. Dnes, v niektorých izraelských komunitách, deti pochodujú dookola, nesúc vyzdobené košíky s ovocím. Obyčajne sú

oblečené v bielom a na hlavách majú kvetinové vence. Obety, ktoré nesú, dávajú Židovskému národnému fondu, aby ich zobral do Chrámu v Jeruzaleme.

V mnohých prípadoch vyzdobujú synagógy rastlinami a kvetinami, a čítajú knihu Rút a Žalm 67.

DAROVANIE ZÁKONA

Počas storočí sa ohľadom *Šavuótu* vytvorila ďalšia staroveká tradícia. Táto tradícia je asi najdôležitejšia, aspoň podľa židovskej komunity. Židia pokladajú *Šavuót* za sviatok, ktorý je znakom darovania Zákona Bohom Mojžišovi na hore Sinaj. Zatiaľ čo prvé tri biblické sviatky počas týždňa Židovskej veľkej noci sú spojované s východom z Egypta, *Šavuót* je spojovaný s Mojžišovým výstupom na horu Sinaj, o sedem týždňov neskôr, kde mu Boh dal Zákon. Keďže obety už nemôžu byť prinášané do Chrámu v Jeruzaleme, dôraz na darovanie Zákona sa stal prvoradým.

Starovekí Izraeliti nehľadeli na Boží Zákon ako na niečo, čo ich zväzovalo, alebo ako na zákonnícky systém. (Mnohí kresťania unáhle obviňujú židov zo zákonníctva, ktoré sa nachádza aj v kresťanských kruhoch!) Židovský ľud hľadel na Boží Zákon ako na slobodu. Boh už nebol záhadou, ako tomu bolo v pohanských náboženstvách. Boh Izraela je dobrý Otec, ktorý dal Svojim deťom "Manuál s inštrukciami." Vďaka Božiemu zjaveniu presne vedeli, čo sa Bohu ľúbilo, a čo nie. Presne vedeli, čo potrebovali k tomu, aby žili plný život, a čomu sa mali vyhnúť, aby nezaprčinili tragédiu v svojich životoch.

Žalm 19:8-12 hovorí:

*Zákon Hospodinov je dokonalý,
občerstvuje dušu,
svedectvo Hospodinovo je
hodnoverné, múdрым robí prostého.*

*Hospodinove nariadenia sú
pravdou, potešujú srdce,
Hospodinov príkaz je jasný,
osvecuje oči.*

*Hospodinova bázeň je čistá, zostáva
navěky;*

*Hospodinove práva sú pravdou,
napospol sú spravodlivé; vzácnejšie
sú ako zlato, ako mnoho rýdzeho
zlata; sú sladšie ako med, ako med
z plástov.*

*Aj sluha Tvoj sa dáva nimi
napomínať, kto ich zachováva, má hojnú odmenu.*

Zákon priniesol Izraelitom slobodu, a to, že ho prijali, bol dôvod na

Tradičné miesto darovania zákona na hore Hóreb na Sinajskej púšti.

oslavu. Židovský národ neoslavuje darovanie Božieho zákona len na Šavuót, ale taktiež na *Sukkót* na jeseň slávia sviatok zvaný *Simchat Tora*, čo znamená Radosť z Tóry (Zákona). V tento deň končí ročný cyklus čítania Tóry, a to čítaním 5. knihy Mojžišovej 34:12, a opäť začína 1. knihou Mojžišovou 1:1. Zhromaždenia vynášajú zvitky Tóry do ulíc. Dvfhajú zvitky Biblie vysoko do vzduchu, a zhromaždenie ju nasleduje s veľkou radosťou a spievaním, prehlasujúc Bibliu za centrálny aspekt svojich životov. Možno aj naše zbory by boli požehnané podobným typom bohoslužby na Letnice, oslavovaním darovania Zákona a Ducha Svätého, otvorene vyhlasujúc v uliciach: *Ja však a môj dom budeme slúžiť Hospodinu!* (Jozue 24:15).

Martha Zimmermannová píše vo svojej nádhernej knihe *Celebrate the Feasts (Oslavujte sviatky)*: Letnice pamätajú na Božie poslanstvo zákona. *Chceme vykonať všetko, čo povedal Hospodin.* (2. Moj. 19:8)

Rabíni hovoria, že bez Božieho zákona a sebadisciplíny sloboda neexistuje. Vlak potrebuje koľajnice. Rieka potrebuje brehy. Ježiš (Ješua) nepovedal: “Chod'te, a robte, čo sa vám zdá byť dobré.” Povedal: “*Chod'te... čiňte mi učeníkmi... učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal.*” (Mat. 28:19, 20)

O Sebe Ješua povedal: “*Nemyslite si, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov; neprišiel som zrušiť, ale naplniť.*” (Mat. 5:17)

Zimmermanová ďalej vyzdvihuje, že Mesiáš Ješua nás prišiel oslobodiť od pokuty Zákona, ktorá nám náleží, keďže nikdy nebudeme dostatočne schopní na to, aby sme ho sami od seba dokonale naplnili. Baránok Boží nám dáva spasenie tým, že zobral na seba náš trest. A tak sme boli oslobodení “od” aby sme boli slobodní “ku.” Mesiáš nás oslobodil od našich vlastných zvykov a skutkov, aby sme boli slobodní k poslušnosti. Sme slobodní, aby sme mohli konať, a to nie, ako sa nám páči, ale ako to Boh chce. To je dielom Ducha Svätého v našich životoch.

Mesiáš prišiel, aby nás oslobodil od trestu zákona, keďže sme ho nedokázali sami zo seba

DAROVANIE DUCHA

Pre nás, kresťanov, je Šavuót (Letnice), deň, keď bol Duch Svätý vyliaty na Cirkev, a tým jej bol daný život. Nenadarmo sa hovorí, že na Letnice slávi Cirkev svoje narodeniny.

Keď prišiel Duch Svätý, znelo to ako zvuk mocného vetra. V Hebrejčine je pomenovanie Ducha Svätého *Ruach HaKodesh*. *Ruach* znamená “duch,” ale toto isté

slovo sa v Hebrejčine používa aj na vietor.

Nie náhodou sa to stalo, keď boli v Jeruzaleme zástupy pútnikov, aby oslavovali Šavuót. Keď prišli oslavovať Božiu starostlivosť a Boží zákon, počuli učeníkov hovoriť v jazykoch celého sveta. Povedali: *“Počujeme ich prehlasovať Božie divy v našich jazykoch!”* Podobne, mnohí rabíni veria, že keď Boh dával Svoj Zákon Mojžišovi, Boží hlas sa rozdelil na 70 jazykov, aby mu celý svet rozumel.

Toto by bolo zaujímavou paralelou Skutkov 2, keď Duch Svätý uschopnil učeníkov, aby hovorili mnohými jazykmi, aby im rozumel každý z celého sveta, keď rozhlasovali divy Božie! Medzi Zákonom a Duchom Svätým existuje spojenie.

Danny Litvin hovorí v svojej brožúrke nazwanej *Pentecost is Jewish (Letnice sú židovské)*: *“každá funkcia Tóry (Zákona) je tiež funkciou Ducha Svätého.”* Napokon, nehovoril Boh skrze proroka: *“Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpišem im ho do srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom.”* (Jer. 31:33)?

My kresťania veríme, že Duch Svätý nás vedie a učí (Ján 16:13), tak ako aj Tóra vedie a učí. Duch Svätý usvedčuje z hriechu, tak ako aj Zákon usvedčuje z hriechu (Ján 16:8). Aj Hebrejské Písmo aj Nový Zákon sú naplnené Božími milostivými zákonmi, milostivo darovanými Bohom pre naše dobro.

Existuje ďalšia zaujímavá paralela medzi darovaním Zákona a darovaním Ducha Svätého. V 2. knihe Mojžišovej 32:28 je zaznamenané, že Levíti zabili na úpätí hory Sínaj 3.000 Izraelitov pre ich hriech. Kým Mojžiš prijímal od Boha Zákon, oni hrešili proti Bohu tým, že uctievali zlaté teľa, ktoré si vytvorili. V Skutkoch 2:41 je zaznamenané, že na Šavuót, po svedectve učeníkov a Petrovej kázni, 3.000 mužov prijalo spasenie. Je to akoby Boh z príležitosti darovania Svojho Ducha vykúpil z Domu Izraela ten istý počet duší, ktoré zahynuli pri darovaní Zákona.

Napokon, Židovskí mudrci vykladali 2. Mojžišovu 20:22 hovoriac: *“...na nebi ste videli, čo som vám hovoril.”* Hovorili, že zatiaľ čo Boh vyslovoval Zákon, Mojžiš ho počul v sedemdesiatich jazykoch. On takisto napísal prikázania ohňom na oblohu, aby ho mohli deti Izraela prečítať. 2. Mojžišova 19:18 nám tiež hovorí, že *celý vrch Sínaj bol zahalený dymom, pretože Hospodin zostúpil na vrch Sínaj, na končiar vrchu.”* V Skutkoch 2, po tom ako ohnivé jazyky zostúpili na učeníkov pred zhromaždením Jeruzalema, nasledovalo prehlasovanie divov Božích v mnohých jazykoch, a Boh znovu vyjavil svoju prítomnosť v ohnivých jazykoch z neba.

ŠAVUÓT, OVOCIE A DUCH SVÄTÝ

Darovanie Ducha Svätého na deň oslavy plodnosti a žatvy by nám mal pripomínať ovocie Ducha, ktoré by malo byť viditeľné v živote každého veriaceho. *“Ale ovocie Ducha je: láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť. Proti takýmto nie je zákon.”* (Gal. 5:22-23)

Jim Gerrish, redaktor nášho Modlitebného listu, zdôrazňuje, že Duch Svätý prišiel zmocniť Ješuoých učeníkov, a spôsobiť, aby boli plodnými v takej miere, o akej pred Jeho príchodom ani len nesnívali. Možno je ovocie Ducha najjasnejšie ilustrované v príbehu Rút, ktorý sa obyčajne čítava v synagógach počas týchto osláv.

Rút bola Moábka, ktorá s láskou nasledovala svoju svokru Naomi do Izraela hovoriac: *“Tvoj Boh bude môj Boh, a tvoj ľud bude môj ľud.”* Zdá sa, že Rút prišla v čase žatvy obilia, a možno dokonca počas *Šavuótu*. Jej život vyjadruje najvyššiu lásku a odovzdanie svojej svokre, ktoré spôsobili, že Rút opustila svoje vlastné dedičstvo, aby jej mohla slúžiť a byť s ňou. Mnohí videli nádherné duchovné kvality v tejto mladej žene. Jej život bol poznamenaný poslušnosťou (Rút 3:5), zdvorilosťou (3:10), svätosťou (3:10), taktom (3:14), láskou (4:15), a mnohými ďalšími kvalitami, ktoré sú vymenované na iných miestach ako ovocie života vedeného Duchom.

TÁ NAJVÄČŠIA ŽATVA EŠTE LEN PRÍDE

Zatiaľ čo *Šavuót* môžeme považovať za sviatok žatvy, určite neznamená úplnú žatvu. Táto téma je rozvíjaná jesennými slávnosťami, hlavne *Sukkótom*, Sviatkom stánkov, v čase zberu ovocia (5. Moj. 16:13). Podobne v duchovnej oblasti, darovanie Ducha Svätého v tento deň je zaslúbením podobných a väčších vecí pre Kráľovstvo Božie, ktoré ešte len prídu. Dlhé letné obdobie pestovania, ktoré je pred jesenným Sviatkom trúb (prirovnáva sa k príchodu Mesiáša), je duchovným obdobím rastu a našou úlohou je rozširovať Božie Slovo a privádzať ľudí k Pánovi.

Apoštol Pavol hovorí v Rimanom 8:23, že teraz už máme prvotiny, a že vo svojom vnútri túžobne očakávame úplné vykúpenie. Celkom jednoducho, svetové dejiny skončia veľkým duchovným hnutím, ilustrovaným symbolmi prvotín, ako pri Letniciach tak pri *Šavuóte*, vyvrcholiac v konečnej žatve *Sukkótu*. A preto má pre nás kresťanov *Šavuót* naozaj veľký význam, lebo nám pomáha chápať, že Boh vedie svet ku spaseniu.

Tento rok pripadá oslava *Šavuótu* na 24. máj. Dúfame, že mnohí z vás budú môcť sláviť tento sviatok s novým záujmom a poznaním. Modlíme sa, aby ste našli spôsob, ako sa podeliť o toto Hebrejské poznanie s druhými. Nadovšetko, zotrvajme všetci v plodnom, radostnom živote, vedení Duchom Svätým. Nech Duch Svätý vyviera z nás, a nech Jeho radosť preteká do životov druhých, a priťahuje ich k Nemu.

Šalom z Jeruzalema,

Clarence H. Wagner, Jr.
Medzinárodný riaditeľ

Veľa pastоров, biblických učiteľov a dokonca aj laikov písalo a pýtalo sa, či môžu použiť tieto poznámky ku kázaniu a vyučovaniu. Odpoveď je hlasité ÁNO!

Preto poskytujem tieto *Vyučujúce listy z Izraela*. Mojou nádejou je, že informácie, ktoré sú v týchto listoch obsiahnuté budú šírené viac a viac, či už skrze hovorené slovo alebo kopírovaním a ďalším distribuovaním týchto vyučovanií.

"Lebo zo Siona vyjde zákon a slovo Hospodinovo z Jeruzalema" (Iz 2:3)

INFO

Priložená karta s vyučovaním „Ako ma vidí Boh Otec“ je naším darčekom pre Vás. Keď viete o niekom, komu by tiež urobilo radosť, napíšte nám, alebo zavolajte, a my vám zadarmo pošleme akékoľvek množstvo do tej doby, kým budú na sklade.

od 15.3. 2002 sme na novej adrese:
Hollého 40 , Žilina 010 01,
telefónne číslo sa nemení:

Tel./ Fax: +421-41-56 40 536
E-mail: chevra@chevra.sk